

01 Elbira Zipitria

Zumaia, 1906 - Donostia, 1982

- [kalea]
- ▲ [erakundea]

Euskal pedagogo eta Eusko Ikaskuntzako kidea. Frankismo garaian ikastolen inspiratzailea eta bultzatzalea izan zen, euskaran alde eginez. Politika eta kultur-militantzian ere aritu zen.

02 Resines eta Oloriz

// //

Maz de Plata, 1884 - Donostia, 1988

- [plaza]

Donostiaoko Udaleko lehengo emakume zinegotziak, eta estatu osoan kargu hori izan zuten lehenak. Resines Donostia lehengo emakume alkateordea izan zen (1929an), eta Gurutze Gorriko erainaz.

03 Katalina Eleizegi

Donostia, 1880 - Irun, 1963

- [kalea]

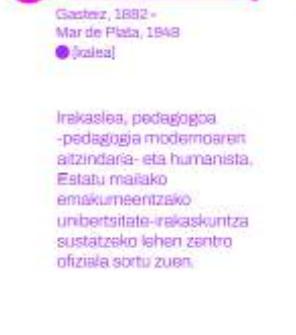
Euskal antzerkigilea, bere testuen bidez denboran zehar bidaiatzeko gaitasuna erakutsi zuen. Bere lan ezagunenak: Gertuile, Loreti, Gainetx, Yatua eta Erausko Katerile.

05 Maria de Maeztu

Gasteiz, 1882 - Mar de Plata, 1943

- [kalea]

Iraikidea, pedagogoa-pedagogia modernaren aitzindaria eta humanista. Estatu mailako emakumeeneko unibertsitate-irakaskuntza sustatzeko lehen zentro ofiziala sortu zuen.

06 Angela Figuera

Elba, 1802 - Madrid, 1984

- [plaza]

Poeta, itzultzaile eta irakasle errepublikarra. Babolergoa ikasi zuen lehen emakumeetako bat. Bere lanean ama eta emakume ikuspegi batetik kontatzan du mundua, errebedia feministaz eta idealizazioik gabe.

08 Arrain Saltzaileak-Andresa Portugal

Olaztun, 1915 - Donostia, 2012

- [orma-rudua]

Arrain saltzaile gies artu zen lanean Bretoako azokan, 95 urte bete arte. Oso ezaguna eta maritatu hirian, herriar merezimendu domina eman zion udalak 2012an.

09 Berreraikuntza

■ [Dora Salazar-en eskultura]

1813ko Donostiako setioaren eta asteareen ondoren hiria eraiki zuen gizarte zibila irudatzan duen emakumezko figura, buruan adreiluak dituena.

10 Latsariak

- [plaza]
- [Dora Salazar-en eskultura]
- [Eva Mena-ren ormam-rudua]

Urumea ertzan laku desberdinetan, eta bereziki Loiola auzoan, latsatzen edo arrapari garbitzea ohiko zereginia izan zen hainbat emakumerentzat.

11 Batelariak

- [plaza]

Batelariak itsasonzti eta txalupen jabeak ziren. Pasaiako badien alde batetik bestera antzen zirenak, mendebaldean zeher beren ontzietan bidaiarien eta merkantziengoei etorriak erraztu.

12 Andre zigarrögileak

- [plaza]

Donostia tabako fabrika zaharreko emakume langileak omentzen dituen plaza, 1913an inauguratu eta 2003an ibi zen fabrikaren hiriko familia asko antu ziren lanean. 1925ean, mila langile baino gehiago izan zituen, gehienak emakumeak.

15 Gladys del Estal

Caracas, 1956 - Tuteria, 1979

- [pasabidea]
- [eskultura]
- [parkela, Gladysenae]

Donostian bizi izan zen teknologik, informatikan lizenziatura eta Egileko Talde Ekologistako militantea. Euskal mugimendu ekologistaren ikur birhurtu zen, 23 urte zituela Tuteran egin zen manifestazio antinuklear eta antimilitarista batean guardia zibilak broz hil ondoren.

17 Dolores Ibárruri "La Pasionaria"

Gallarta, 1886 - Madrid, 1969

- [parkela]

Borrokan sozial, politiko eta idazle feminista, bere bizitzan zehar langile klaseen eta emakumeen errekonomizimendu soziala eta laboralra biltu zuen etengabes. "Pasionaria" izenez ezaguna, izengoitxi horrek sinatzen baitzituen bere artikuluak.

16 Ignacia Zabalo "Nor-nai"

Donostia, 1905 - Barcelona, 1938

- [plaza]

Ilustratzailea. "Nor-nai" (edozein) ezizenez ezagutua. Euskaldeko XX. mendeko lehengo emakume marraskilar profesionala. Agere aditzkaroen eta Argia egitegaren argitaratu zituen bere lanak. 1939. urtean hil zen, etxeko atordean erori zen bonba baten ondorioz.

18 Maritxu Guler

Izaba, 1812 - Donostia, 1993

- [parkela]

Manitu Erlanz Mainz, irakaslea antu zen. Nafarroan Gerni Zibil garaian, parapsikologa ere ikasi zuelarik. 1952an Donostiko Uliako baserri batean kokatuta zen "Uliako sorgin ona" eiziena hartuz. Hiru tarot sorta sortu zituen, bi euskal gaiei buruzkoak.

